

Ehdotus ympäristöosaston vuoden 2022 talousarvioksi

574/02.02.00/2021

Rakennus- ja ympäristölautakunta 06.10.2021 § 167

Valmistelija Esittelijä

Kaavoituspäällikkö Heidi Saaristo-Levin, puh. 040 488 5888
Kaavoituspäällikkö Heidi Saaristo-Levin, puh. 040 488 5888
etunimi.sukunimi@parainen.fi

Kaupungin vuoden 2022 käyttötalousarvio, yleistä

Talousarvio on valtuuston ohjausinstrumentti tulevan vuoden toimintaa varten. Kaupunginvaltuusto vahvistaa toimintojen tavoitteet ja myöntää määrärahat tavoitteiden toteuttamiseen. Valtuusto ottaa kantaa tavoitteisiin ja toimintojen resursointiin vastuualuetasolla, kun taas määrärahojen yksityiskohtainen käyttö ratkaistaan käyttösuunnitelmissa lautakunta- ja toimintatasolla.

Osastopäällikkö vastaa ensisijaisesti oman osastonsa talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotuksesta. Yksittäisten vastuualueiden tavoitteiden ja visioiden tulee olla yhteensopivia Paraisten kaupungille vahvistettujen tavoitteiden, visioiden ja arvojen kanssa ja edistää niiden toteutumista. Kaupungin strategian tulee kuntalain mukaan ohjata talousarviotyötä ja sisältää toiminnalliset tavoitteet, henkilöstön kehittämistä koskevat tavoitteet ja taloudelliset tavoitteet, jotka kaikki tulee ottaa huomioon.

Kaupungin strategiaa laaditaan parhaillaan. Ryhmä valtuuston jäseniä ja johtavia viranhaltijoita on syksyn aikana työstänyt pohjaa strategiatyölle yhteistyössä Talent Miles -yrityksen kanssa. Syys-lokakuussa strategiaa työstetään osastoilla, yksiköissä ja yhdistyksissä sekä paraislaisten kanssa tehtävien asukashaastattelujen kautta. Strategiatyössä tässä vaiheessa kirjatut tulevaisuuden teemat ovat "Vetovoima & Pitovoima", "Hyvinvointi", "Luodaan yhdessä" ja "Kestävyys". Nämä tulevaisuuden teemat on huomioitu ympäristöosaston talousarvioehdotuksessa.

Vuosille 2020–2022 laaditusta ehdotuksesta talouden tasapainottamisohjelmaksi tehdään seuranta syksyllä ja ohjelman toimenpiteet on huomioitu vuoden 2022 talousarviotyössä.

Ympäristöosaston vuoden 2022 käyttötalousarvion kehys

Talouspalvelut on laatinut budjetointia varten kehukset osastotasolle. Kaupunginhallitus on kokouksessaan 23.8.2021 vahvistanut talousarvion kehukset tukeutuen vuoden 2020 tilinpäätökseen, vuoden 2021 talousarvion seurantaan sekä ennusteisiin veroista, valtionosuuksista sekä muusta tulojen ja menojen kehityksestä. Kehys on talousarviovuonna sitova kunkin osaston osalta toimintakatetasolla sekä yhteenlasketun toimintakatteen osalta. Covid-19-pandemian aiheuttama poikkeuksellinen tilanne tuo edelleen suurta

epävarmuutta siihen, miten lähivuosien talouskehitystä pystytään ennustamaan. Kaupunginhallitus on talousarvion kehyksessä huomioinut arvion mahdollisista valtakunnallisista palkankorotuksista, jotka saattavat toteutua vuonna 2022.

Ympäristöosaston toimintakatteen kehys on 1 903 004 euroa vuonna 2022. Tämä merkitsee noin 123 000 euron lisäystä verrattuna kuluvan vuoden talousarvioon. Lisäyksessä on huomioitu uusien ohjelmistojen, digitalisoinnin ja tehokkaamman asioiden sähköisen käsittelyn tarve varsinkin rakennusvalvonnassa. Parantunut tekniikka ja digitalisointi tarjoavat mahdollisuuden parantaa työprosesseja, säästää pidemmän päälle henkilöstöresursseja ja saada enemmän irti kerättävästä ja analysoitavasta aineistosta.

Nyt esitettyssä vuoden 2022 kehyksessä tulo-odotuksia on tämän vuoden talousarvioon verrattuna nostettu noin 60 000 eurolla 1 352 100 euroon. Osaston tulot koostuvat pääosin maa-alueiden vuokrauksesta saatavista vuokratuloista, puun myynnistä sekä muusta myynnistä ja erilaisista luvista perittävistä maksuista ja taksoista. Ympäristöosasto ei voi liiemmälti vaikuttaa palvelujen ja lupien myyntivolyymeihin, ne riippuvat kysynnästä, joka vuorostaan heijastelee alueen ja koko maan yleistä taloustilannetta. Taksojen ja maksujen korottamisen mahdollisuudet ovat rajalliset, koska taksat ovat pääasiassa samalla tasolla naapurikuntien kanssa, ja ympäristöosaston taksoihin tehtiin jo merkittäviä korotuksia vuodelle 2020.

Toimintamenojen odotetaan kehysten mukaan kasvavan noin 183 000 eurolla 3 255 104 euroon. Ympäristöosasto on jo monen vuoden ajan tehostanut toimintaansa määrätietoisesti niin, ettei menojen supistamiseen enää ole todellisia mahdollisuuksia. On huomionarvoista, että kaksi kolmasosaa osaston menoista muodostuu henkilöstökuluista.

Ehdotus ympäristöosaston vuoden 2021 käyttötalousarvioksi

Ympäristöosaston yksiköt ovat vuoden 2020 tilinpäätöksen sekä vuoden 2021 talousarvion ja talouden seurannan perusteella koostaneet ehdotuksensa vastuualuekohtaisiksi vuoden 2022 käyttömäärärahoiksi. Ehdotukset on laadittu huomioiden kaupungin strategiset tavoitteet tulomuuton lisäämisestä ja entistä parempien palvelujen kehittämisestä. Ensimmäinen talousarviokeskustelu on käyty taluspäällikön ja kaupunginjohtajan kanssa, ja ehdotuksista on käyty yleistä keskustelua yksiköiden kanssa.

Nyt käsillä oleva ehdotus ympäristöosaston vuoden 2022 käyttötalousarvioksi on 1 958 536 euroa, mikä jää 55 000 euroa annetusta 1 903 004 euron kehyksestä. Yksityiskohtaiset vastuualuekohtaiset ehdotukset käyvät ilmi oheisesta ehdotuksesta vuoden 2022 käyttötalousarvioksi.

Vastuualueen 7000/ympäristöhallinto kulut ovat 184 380 euroa, mikä on noin 7 700 euron lisäys tämän vuoden talousarvioon verrattuna. Tähän vastuualueeseen kuuluvat lautakunnan ja osaston hallinto sekä osaston henkilöstöhallinto. Lisäys johtuu lähinnä kasvaneista sisäisistä kustannuksista ja arvioiduista valtakunnallisista palkankorotuksista.

Vastuualueelle 7010/kaavoitus on varattu 536 847 euron toimintakate, mikä on noin 52 338 euron lisäys. Tulojen odotetaan saavuttavan kuluvaan vuoden tason ja kasvavan 10 000 eurolla tämän vuoden talousarvioon verrattuna. Lisäys johtuu lähinnä siitä, että kaavoituskonsulttipalveluihin varatun summan ehdotetaan nousevan 20 000 eurolla (70 000 euroon), palkankorotuksista sekä uuden henkilöstöresurssin (50 prosentin työaika) rekrytoinnista, jonka tarkoituksena on vähentää poikkeamislupavalmistelun aiheuttamaa kaavoitustoiminnan kuormittumista. Toimenpiteitä tarvitaan tonttituotannon tehostamiseksi kaupungin strategian mukaisesti.

Vastuualueen 7015/mittaus toimintakate on 389 312 euroa, mikä on noin 29 000 euron vähennys vuoteen 2021 verrattuna. Suurin syy tälle myönteiselle muutokselle on maa-alueiden vuokrauksesta ja rakennus- ja poikkeamislupiin kuuluvista mittaus- ja karttapalveluista saatavien tulojen kasvu.

IT-ohjelmistojen ja laitteistojen kustannukset kasvavat sopimusten mukaisesti, kuten myös sisäiset kiinteistökustannukset. Osa operatiivista kustannuksista kuitenkin pienenee. Hankinnan jälkeen kentällä toimivan mittausryhmän suurin menoerä eli mittauslaitteiston leasing-kustannukset vähenevät. Myös henkilöstökustannukset vähenevät kokonaisuutena, vaikka arvioon sisältyvät sopimuksen mukaiset korotukset. Vähennys johtuu siitä, että mittausyksiköllä oli vuoden 2021 alussa ylimääräinen kartoittajaresurssi, jota käytettiin kiinteistöverohankkeessa talouden tasapainottamisohjelman mukaisesti.

Tulopuolella odotetaan saatavan tuloja muun muassa kartta- ja kartoituspalveluista ja maa-alueiden vuokrista. Kaupungin metsätaloussuunnitelmassa on arvioitu olevan mahdollisuus tuloihin. Hakkuista ja puun myynnistä saatavat tulot eivät kerry vuosien aikana tasaisesti, vaan riippuvat pitkälti metsävaroista, harvennuksesta ja muista metsänhoidollisista toimenpiteistä aiheutuvista kustannuksista sekä sääolosuhteista, jotka voivat vaikuttaa mahdollisuuksiin toteuttaa suunniteltuja hakkuita tai muita toimenpiteitä.

Vastuualueen 7400/ympäristönsuojelu määräraha ei kasva mainittavasti vuoteen 2021 verrattuna. Vajaa 5 000 euron lisäys toimintakatteeseen johtuu kasvaneista henkilöstökustannuksista ja sisäisten vuokrien, siivouksen hinnan ja leasingvuokrien korotuksista. Talousarvioon sisältyy määrärahoja ostopalveluja varten kaupungin osuuteen ilmanlaadun mittauksen ja seurannan jatkamisesta, tiettyjen muiden näytteenoton ja valvonnan yhteydessä tarvittavien konsulttipalvelujen ostamiseen sekä kaupungin osuuteen Valonian jäsenmaksusta.

Isäntäkuntana toimivalta Liedolta saadun ennakkoilmoituksen mukaan Paraisten maksusuodet alueellisista ostopalveluista vastuualueella 7500/ympäristöterveydenhuolto ja eläinlääkintähuolto ovat 183 261 euroa vuonna 2022. Se on noin 12 000 euron vähennys. Toiminnan kustannukset siirtyvät yhä enenevässä määrin rahoitettaviksi siten, että palvelujen käyttäjiltä peritään maksuja. Tätä alueellista toimintaa hoitavat tulevaisuudessa alueellisesti uudet hyvinvointialueet.

Vuodesta 2022 ennustetaan tulevan rakentamisen kannalta myös vilkas vuosi. Perustoimintoon saatetaan tarvita resurssia, jos lupamäärä jatkaa kasvuaan tai pysyy korkealla tasolla vielä loppuvuodenkin 2021. Talousarvioon on esitetty sijaistarvetta nyt 10 000 euron edestä.

Rakennusvalvonnassa jatketaan toiminnan digitalisoitumista ja vuodelle 2022 on suunniteltu sähköisen arkiston hankinta ja käyttöönotto. Laki julkisen hallinnon tiedonhallinnasta (906/2019) siirtymäsäännösten mukaan vuoden 2022 alusta viranomaisen tulisi käytännössä käsitellä ja säilyttää tietoaineistojaan sähköisessä muodossa, joten tähän lainkin vaatimuksiin vastataan. Sähköiseen arkistoon on perustamisvuodelle laskettu 30 000 euroa, jatkossa kustannukset ovat pienempiä.

Sähköisen asioinnin ohjelmistonvaihtoa jatketaan, työ aloitettiin 2021. Ohjelmiston vaihtoon tarvitaan 14 400 € vuodelle 2022, jotta saadaan siirtymäaika toimimaan joustavasti ja asiakasystävällisesti. Tämä kustannus on kertaluontoinen.

Rakennusvalvonnan talousarvioon vuodelle 2022 on lisätty henkilöresursseja rakennus- ja huoneistoprojektin käyttöön, joka aloitettiin loppuvuodesta 2020. Tarkoitus on myös jatkaa olemassa olevan arkiston digitointia ja tietojen siirtämistä rekisteriin sekä kartoituksia maastossa ja niiden tietojen siirtämistä tietokantaan. Projektissa lisätään kaupunkilaisten yhdenmukaista kohtelua ja lisätään kaupungille kiinteistöverokertymää.

Ehdotus investointitalousarvioksi

Mittaustoimistolle ehdotetaan 300 000 euron määrärahaa maa- ja vesialueiden ostamiseen. Määrärahan käyttö riippuu tarjonnasta ja alueiden hankkimistarpeesta.

Ympäristösasto kokoaa luettelon kiinteistöjen, tonttien ja tontinosien myynnistä kaupunginhallituksen päätöstä varten. Luettelosta käy ilmi myyntikohteiden kiinteistötunnus, kirjanpitoarvo ja arvioitu myyntihinta.

Oheismateriaali

Kaupunginhallituksen ohjeet talousarviotyöskentelyyn 2022
Vuoden 2022 talousarvion kehys
Tililuettelo 2022
Ehdotukset vuoden 2022 käyttötalousarvioksi

Ehdotus

Rakennus- ja ympäristölautakunta käsittelee ehdotuksia vuoden 2022 käyttötalous- ja investointitalousarvioksi ja tekee niistä päätöksen.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.
